

Kurs-PM

Förkunskapskrav: Industriell ekonomi och organisation 7,5 hp (ML1030), eller motsvarande. Jag rekommenderar att ni repeterar grunderna genom inläsning av kap 15-20 i "Företagsekonomi 100".

Lärandemål enligt kursplanen:

Efter kursen ska studenterna kunna

1. Formulera, välja och lösa olika avancerade företagsekonomiska kalkyler; t ex kortsiktig optimering, fördelning av indirekta kostnader, investeringsbedömning, avvikelseanalys eller resultatanalys
2. Redogöra för livscykelanalys(LCA) som metod samt att kunna argumentera för när denna är lämplig att använda
3. Redogöra för olika regler som styr externredovisningens utformning
4. Redogöra för hur hållbarhetsaspekter inom industriell produktion relaterar till industriföretags verksamhet och sätt att redovisa.

Kursfordringar: För slutbetyg krävs godkänt betyg på tentamen(TENA), godkända laborations- och seminarieuppgifter(LABA och SEM1). Slutbetyg A-F.

Tentamen(TENA) består av ca fem frågor kopplade till lärandemål 1 där dessa är klassificerade utifrån svårighetsgrad(se betygskriterier sist i detta PM), samt en fråga kopplad till lärandemål 3 där godkänt ges för grundläggande kännedom om regelverket. För godkänd tentamen krävs 50% av totalt

antal möjliga poäng kopplade till mål 1 samt godkänt på frågan kopplad till mål 3. Student som uppnår 45% av antal möjliga poäng, men inte godkänt, ges betyg Fx och möjlighet till komplettering. Kompletteringen omfattning och innehåll tar sin utgångspunkt i de kunskapsluckor som tentamen visar. Begäran om komplettering skall framföras till examinator senast två veckor efter att resultatet publicerats.

Laborationerna(LABA) består av två mindre obligatoriska datorlaborationer(P/F) som stöder förståelsen av mål 1.

Seminarieerna(SEM1) består av två seminarier, inklusive förberedelseuppgifter, där lärandemål 2 och 4 examineras.

Slutbetyg för kursen baseras på betyget på TEN1.

Bakgrund och kursinnehåll:

Industriell hållbar ekonomistyrning handlar om att driva industriella verksamheter på hållbart sätt både ur ett ekonomiskt och ett miljömässigt perspektiv. Kursens innehåll handlar till ca två tredjedelar om att lära sig olika verktyg – kalkyler – som stöd för olika ekonomiska beslut och en tredjedel om att säkerställa att dessa ekonomiska beslut harmonierar med den miljömässiga hänsyn som krävs för att verksamheten bidrar till så liten negativ och så stor positiv påverkan på omgivningen som möjligt.

Kurslitteratur och -material

Andersson, Göran *Kalkylering som beslutsunderlag*, sjunde upplagan, Studentlitteratur, 2013, - huvud- och övningsbok, samt till seminarierna material i form av länkar till texter och artiklar samt dokument i Canvas. Mer detaljerat vilket material som är kopplat till vilken läraaktivitet framgår i agendan nedan samt i de olika canvasmodulerna.

Lärare:

Claes Hansson, chansson@kth.se (examinator)

Agenda för de olika undervisningsaktiviteterna samt andra viktiga datum eller dead lines

Använda förkortningar: **F** – föreläsning, **HB** - huvudboken(Andersson), **ÖB** - övningsboken(Andersson),
Lab - datorlaboration(excel) och **SEM** – seminarium.

	Tid	Aktivitet och innehåll	Förberedelser
F1	Tis 190827 10.15-12.00 C41	Kursintroduktion och praktikaliteter, hela kursen i stora drag.	Skaffa dig ett helikopterperspektiv: <ul style="list-style-type: none"> - Skaffa dig en överblick av det som ligger i Canvas. Foka på innehållet i modulen "Huvuddokument". - skumma igenom huvudboken
F2	Ons 190828 10.15-12.00 C42	Grundläggande begrepp samt kostnads- och resultatkomponenter ur olika perspektiv. (Repetition från ML1030)	HB kap 3 ÖB 3: 1, 3, 5, 6, 7 och 8.
F3	Tor 190829 10.15-12.00 C41	Beräkning av kalkylmässiga kostnader Kapitalkostnad Avskrivningsmetoder	HB kap 4* där de avslutande frågorna 2, 6, 10, 12, 14 och 15 är högtintressanta för kursen. ÖB 4: 2, 3, 5 och 9. * Lägg särskild vikt vid avsnitt 4.4
F4	Fre 190830 08.15-10.00 C41	Resultatanalys <i>(Över- och undertäckning(absorption) och ekvivalentkalkyl behandlas och förstås bäst i samband med omkostnadsfördelning.)</i> <i>Concept questions & Peer review</i>	HB kap 5 där de avslutande frågorna 3, 7 och 8 är passande diskussionsfrågor tillsammans med en kurskamrat. ÖB 5: 1-14 Många och ganska tidsödande uppgifter där du kan börja med varannan, och sedan beroende på hur bekväm du känner dig nöja dig nöja dig eller räkna igenom resterande.
F5	Tis 190903 10.15-12.00 C41	Omkostnadsfördelning Normalkalkyl, absorption, ekvivalentkalkyl och kapacitetsutnyttjande.	HB kap 6.1 och 4 ÖB 6: 1-7, 11-13

F6	Ons 190904 10.15-12.00 C41	Omkostnadsfördelning ABC-kalkyl Labgenomgång	HB Kap 7 ÖB 7: 1, 3-7, 9-11 och 13. Appendix I
Lab1	Tor 190905 13.15-16.00 C45	Datorlaboration med excel ABC-kalkyl	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Laborationer(LABA)"
F7	Fre 190904 08.15-10.00 C41	Konsolidering ...av hittills skaffade kunskaper och färdigheter <i>Concept questions & Peer review</i>	HB Kap 7 ÖB 7: 1, 3-7, 9-11 och 13. Appendix I
F8	Tis 190909 10.15-12.00 C41	Bidragkalkyl Kortsiktig resultatoptimering av begränsade resurser	HB Kap 8 exkl 8.3 plus Appendix II a-c ÖB 8: 1-14 plus uppg 17-26 I App IIa Appendix I
F9	Ons 190910 10.15-12.00 C41	Forts Bidragkalkyl Linjär programmering Labgenomgång	Appendix IIb och IIc
Lab2	Tor 190912 13.15-16.00 C45	Datorlaboration med excel LP-modellering, här i form av ruttoptimering	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Laborationer(LABA)"

F10	Tis 190917 10.15-12.00 C41	Investeringsbedömning - repetition och grunder - kalkylmetoder - osäkerhet/känslighetsanalys	HB kap 10 , men hoppa de avslutande frågorna ÖB 10 : 1-11
F11	Ons 190918 10.15-12.00 C41	Forts Investeringsbedömning	
F12	Mån 190920 15.15-17.00 C42	Bufferttid Avstämning, möjlighet att repetera/fördjupa samt tillfälle att lyfta problem "on request". <i>Concept questions & Peer review</i>	
F13	Tis 190924 10.15-12.00 C41	Avvikelseanalys Efterkalkyl m h a standardkostnader	Appendix III inkl övn 1-4
F14	Tor 190926 08.15-10.00 C41	Avvikelseanalys Earned Value Projektkonometri	Appendix IV
F15	Fre 190926 10.15-12.00 C41	Sammanfattning och begrepp <i>Concept questions & Peer review</i>	HB Kap 9 och s 212-219 samt s 228-239
F16	Tis 191001 10.15-12.00 C41	Sammanfattning och begrepp Hållbarhetsredovisning Instruktioner kring avslutande moment Flippat klassrum.	Kolla igenom materialet i seminariemodulen i Canvas.

Dead-line	Ons 191002 Kl 17.00	Inlämning av förberedelseuppgift till LCA-seminariet	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Seminarier(SEM1)"
Sem1	Tor 191003 13.15-16.00 C41	Livscykelanalys Kritiska material Brädspelet "In the loop"	
Dead-line	Tis 191008 Kl 17.00	Inlämning av förberedelseuppgift till slutseminariet(rollspel)	Instruktioner finns i Canvas i modulen "Seminarier(SEM1)"
Sem2	Tor 191010 13.15-17.00 C36	Hållbarhetsredovisning Rollspel om olika hållbarhetsaspekter ur ett industriföretags perspektiv	
F17	Fre 181011 08.15-10.00 C41	Kursavslut Sammanfattning av hela kursen <i>Concept questions & Peer review</i>	Egna frågor om ALLT.
TENA	Tor 191024 14.00-18.00 C1	Tentamen	Regler för examination och betygsättning beskrivs överst och nederst i detta dokument.

Extrauppgifter för de som behöver, tycker det är kul eller vill öka möjligheten till högre betyg.

Övn 4: 6-8; 5:15-24; 6:14; 7:2, 8, 12 och 14; 8:15-16, 27 och 28; 10:12; 13:1 - 24

Betygskriterier

TEN1

Lärandemål 1 examineras med A, B, C, D, E, FX, F. Lärandemål 3 examineras med P/F.

Betyget E:

- Studenten kan formulera, välja och lösa avancerade problem men av standardkaraktär.

Betyget D innebär att lärandemålen är uppfyllda för betyget E och till viss del för betyget C.

Betyget C:

För betyget C krävs att lärandemålen är uppnådda för betyget E samt att

- Studenten kan formulera, välja och lösa avancerade problem av mer komplex karaktär.

T ex att vid investeringskalkyler själva välja annuitetsmetoden vid olika ekonomisk livslängd eller att hantera inbetalningsöverskott i form av kostnadsbesparingar

Betyget B innebär att lärandemålen är uppfyllda för betyget E, betyget C och till övervägande del för betyget A.

Betyget A:

För betyget A krävs att lärandemålen är uppnådda för betyget E, betyget C samt att

- Studenten kan formulera, välja och lösa avancerade problem av komplex karaktär genom att använda metoder och förstå begrepp från kursens olika områden för att genom synas, till exempel utifrån nya eller egna frågeställningar, sätta samman dessa.

T ex att vid bidragskalkylering utsluta en beslutsvariabel genom dominansresonemang eller att hitta optimum genom de olika bivillkorens riktningskoefficienter i förhållande till målfunktionens dito.